

ПВНЗ «КРОПИВНИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО ТА
МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Іван ЛИТВИН

2021 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ІСПИТУ

З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

галузь знань	<i>23 Соціальна робота 07 Управління та адміністрування 28 Публічне управління та адміністрування 08 Право</i>
спеціальність	<i>231 Соціальна робота 071 Облік і оподаткування 281 Публічне управління та адміністрування 081 Право</i>
освітня програма	<i>Соціальна робота Облік і оподаткування Публічне управління та адміністрування Право</i>
форма навчання	<i>денна</i>
для вступників для здобуття ступеня молодшого бакалавра, бакалавра	
на основі	<i>повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра</i>

Обговорено

на засіданні кафедри загальної підготовки та соціальної роботи ПВНЗ КІДМУ
Протокол № 9 від 05 березня 2021 року

Затверджено

на засіданні Приймальної комісії ПВНЗ КІДМУ
Протокол № 4 від 23 березня 2021 р.

Укладачі:

Акімова Наталія Володимирівна – голова предметної комісії, доктор психологічних наук;

Чорноус Оксана В'ячеславівна – член предметної комісії, кандидат філологічних наук;

Бондаренко Вікторія Сергіївна – член предметної комісії, кандидат філологічних наук.

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ.....	5
III. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ	3
IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	23

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму для проведення вступного іспиту з української мови та літератури розроблено на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696 «Про затвердження програм зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти».

Зважаючи на варіативність програм з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів, до програми внесено персоналії письменників і художні твори, вивчення яких передбачено всіма чинними програмами і відображено в усіх підручниках, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

У програмі вступного іспиту враховано державний статус української мови, її суспільні функції, взято до уваги специфіку навчального предмета, що має виразні інтегративні функції, здатність справляти різнобічний навчальний, розвивальний і виховний впливи на учнів, сприяти формуванню особистості, готової до активної, творчої діяльності у всіх сферах життя демократичного суспільства, сучасні організаційні форми, методи і технології навчання рідної мови в загальноосвітній школі.

Мета й завдання вивчення української мови та літератури визначені державною програмою з української мови та літератури, яка водночас визначає основний зміст навчання і вимоги та критерії оцінювання його результатів. Основна мета вивчення української мови та літератури у навчальних закладах України на сучасному етапі полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами державної мови – її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення») та «Українська література» («Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII – початку XX ст.», «Література XX ст.», «Твори українських письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес»).

Мета вступного іспиту з української мови та літератури – оцінити ступінь підготовленості вступників з української мови та літератури з метою конкурсного відбору для навчання у ПВНЗ «Кропивницький інститут державного та муніципального управління».

Вступне випробування з української мови та літератури проводиться за тестовими технологіями (тести). Завдання вступного випробування з української мови та літератури полягають у тому, щоб виявити рівень інтелектуальних можливостей вступників з основних тем шкільного курсу української мови та літератури.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

УКРАЇНСЬКА МОВА

1. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ

Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках і діеприкметниках, не з різними частинами мови.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм (згідно з додатком); розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й. розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.

2. ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

пояснювати лексичні значення слів, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні.

3. БУДОВА СЛОВА. СЛОВОТВІР

Будова слова. спільнокореневі слова й форми того самого слова.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні.

4. МОРФОЛОГІЯ

4.1 Іменник. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (*на прикладі етикетних формул звернень пане, полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно і под.*).

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями.

4.2 Прикметник. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати розряди прикметників за значенням, утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників, відрізняти правильні форми прикметників від помилкових.

4.3 Числівник. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати й відмінювати числівники; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат.

4.4 Займенник. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати й відмінювати займенники; відрізнити правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні, правильно писати неозначені й заперечні займенники.

4.5 Дієслово. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова: доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати часи й способи дієслів, використовувати один час і спосіб у значенні іншого; відрізнити правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів; розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізнити їх від дієприслівників), визначати їх морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні; розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.

4.6 Прислівник. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників, відрізнити правильні форми прислівників від помилкових, добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники

в мовленні.

4.7 Службові частини мови

Прийменник. Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка. Частка як службова частина мови. Правопис часток.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні; розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізнити сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні; розпізнавати частки; правильно писати частки.

4.8 Вигук

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати вигуки й правильно їх писати.

5. СИНТАКСИС

5.1. Словосполучення

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розрізнити словосполучення, речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

5.2. Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розрізнити речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним

забарвленням, за будовою, за складом граматичної основи, за наявністю чи другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).

5.2.1. Просте двоскладне речення

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення; правильно вживати тире між підметом і присудком.

5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні

Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати види другорядних членів, правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні.

5.2.3. Односкладні речення

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.

5.2.4. Просте ускладнене речення

Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами

(означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

5.2.5. Складне речення

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті.

5.2.5.1. Складносурядне речення

Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати складносурядні речення, комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні.

5.2.5.2. Складнопірядне речення

Складнопірядне речення, його будова. Головна й пірядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопірядному реченні. Основні види пірядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, розділові знаки в них.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати складнопірядні речення, визначати їхню будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними; визначати основні види пірядних речень, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопірядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопірядному реченні.

5.2.5.3. Безсполучникове складне речення

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості

безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

5.2.5.4. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них

5.3. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

6. СТИЛІСТИКА

Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.

7. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ

Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки вступника:

уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне; критично оцінювати прочитане; аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів; будувати письмове

висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, вибраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети; уміти формулювати, добирати доречні аргументи й приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини; правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти; знаходити й виправляти похибки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових та родинно-побутових пісень.

Пісні Марусі Чурай. “Віють вітри”, “За світ встали козаченьки”.

Історичні пісні. “Ой Морозе, Морозенку”, “Чи не той то Хміль”.

Тематика, образи, зміст народних дум і балад. “Дума про Марусю Богуславку”. Балада “Ой летіла стріла”.

2. ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

“Повість минулих літ” (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги).

“Слово про похід Ігорів”.

Григорій Сковорода. “De libertate”, “Всякому місту – звичай і права”, “Бджола та Шершень”.

3. ЛІТЕРАТУРА КІНЦЯ XVIII – ПОЧАТКУ XX СТ.

Іван Котляревський. “Енеїда”, “Наталка Полтавка”.

Тарас Шевченко. “Катерина”, “Кавказ”, “Сон” (“У всякого своя доля”, “І мертвим, і живим, і ненарожденним...”, “Заповіт”).

Пантелеймон Куліш. “Чорна рада”.

Іван Нечуй-Левицький. “Кайдашева сім’я”.

Панас Мирний “Хіба ревуть воли, як ясла повні?” (1,4 частини).

Іван Карпенко-Карий. “Мартин Боруля”.

Іван Франко. “Гімн”, “Чого являєшся мені у сні”, “Мойсей”.

4. ЛІТЕРАТУРА XX СТ.

Михайло Коцюбинський. “Тіні забутих предків”, “Intermezzo”.

Василь Стефаник. «Камінний хрест».

Ольга Кобилянська. “Valse melancolique”.

Леся Українка. “Contra spem spero!”, “Лісова пісня”.
Микола Вороний. “Блакитна Панна”.
Олександр Олесь. “Чари ночі”, “О слово рідне! Орле скутий!..”.
Павло Тичина. “О панно Інно”, “Пам’яті тридцяти”, “Ви знаєте, як липа шелестить...”.
Максим Рильський “У теплі дні збирання винограду...”.
Микола Хвильовий. “Я (Романтика)”.
Володимир Сосюра. “Любіть Україну!”.
Валер’ян Підмогильний. “Місто”.
Юрій Яновський. “Майстер корабля”.
Остап Вишня. “Моя автобіографія”, “Сом”.
Микола Куліш. “Мина Мазайло”.
Богдан-Ігор Антонич. “Різдво”.
Олександр Довженко. “Зачарована Десна”.
Андрій Малишко “Пісня про рушник”.
Василь Симоненко. “Ти знаєш, що ти – людина...”, «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства».
Василь Голобородько. «Наша мова».
Олесь Гончар. “Модри Камень”.
Григор Тютюнник. “Три зозулі з поклоном”.
Василь Стус. “Господи, гніву пречистого...”.
Іван Драч. “Балада про соняшник”.
Дмитро Павличко. «Два кольори».
Ліна Костенко. “Страшні слова, коли вони мовчать”, “Маруся Чурай”.

5. ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ-ЕМІГРАНТІВ

Іван Багряний. “Тигролови”.
Євген Маланюк. “Уривок з поеми”.

6. СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

Загальний огляд, основні тенденції.
Постмодернізм як літературне явище.

Вступник повинен (повинна) вміти:

- розрізнити види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жнивварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади;
- визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості;
- розрізнити літературні роди, види й жанри;
- співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом,

стилем, течією;

- визначати тему, ідею, проблематику літературних творів;
- характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки;
- визначати художні образи і їхню роль у літературному творі;
- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками;
- орієнтуватися в сюжетах літературних творів;
- визначати: сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості;
- визначати провідні мотиви ліричних творів;
- аналізувати мову літературного твору;
- знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах;
- співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором;
- співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори;
- знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань;
- визначати місце і роль письменника в літературному процесі; пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики», «працька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»;
- орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури.

Вступник повинен (повинна) знати такі теоретико-літературні поняття:

- літературні роди: драма, епос (ліро-епос), лірика;
- лірика; її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет;
- епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті та роману, усмішка;
- драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія;
- ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума, історична пісня, поема;
- літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм);
- постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі;
- ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ;
- тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору;
- конфлікт у драматичному творі;
- композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи);
- види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія;
- художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія,

оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія.

Додаток

А

агрономія
алфавіт
аркушик
асиметрія

Б

багаторазовий
безпринципний
бешкет
благовіст
близький
болотистий
бородавка
босоніж
боязнь
бурштиновий
бюлетень

В

ваги (*у множині*)
вантажівка
весняний
вигода (*користь*)
вигода (*зручність*)
видання
визвольний
вимога
випадок
виразний
висіти
витрата
вишиваний
відвезти
відвести
відгомін
віднести
відомість (*список*)
відомість
(*повідомлення,
дані, популярність*)

Вірші

віршовий
вітчим

Г

гальма, гальма
глядач
горошина
граблі
гуртожиток

Д

данина
дано
дециметр
дещиця
де-юре
джерело
дивлячись
дичавіти
діалог
добовий
добуток
довезти
довести
довідник
догмат
донести
донька
дочка
дрова

Е

експерт

Є

єретик

Ж

жалюзі

З

завдання
завезти
завести
завжди
завчаси
загадка
заіржавілий
заіржавіти
закінчити
закладка (*у книзі*)
закрутка
залишити
заміжня
занести
запонка
заробіток
заставка
застібка
застопорити
звисока
здалека
зібрання
зобразити
зозла
зрання
зручний
зубожіння

І

Індустрія

К

камбала
каталог
квартал
кишка
кілометр
кінчити
колесо

колія
копчений
(дісприкметник)
копчений
(прикметник)
корисний
косий
котрий
крицевий
кроїти
кропива
кулінарія
курятина

Л
лате
листопад
літопис
люстро

М
мабуть
магістерський
(про вчений
ступінь)
маркетинг
мережа
металургія
міліметр

Н
навчання
нанести
напій
наскрізний
начинка
ненавидіти
ненависний
ненависть
нести
ніздря
новий

О
обіцянка

обрання
обруч (іменник)
одинадцять
одноразовий
ознака
олень
оптовий
осетер
отаман
оцет

П
павич
партер
пекарський
перевезти
перевести
перекис
переляк
перенести
перепад
перепис
піала
підданий
(дісприкметник)
підданий
(іменник, істота)
підлітковий
пізнання
пітний
піцерія
подруга
позначка
помилка
поміщик
помовчати
поняття
порядковий
посередині
привезти
привести
приморозок
принести
причіп
проділ

проміжок
псевдонім

Р
разом
ремінь (пояс)
решето
ринковий
рівнина
роздрібний
розпірка
рукопис
русло

С
сантиметр
свердло
середина
сеча
симетрія
сільськогоспо-
дарський
сімдесят
слина
соломинка
статуя
стовідсотковий
стрибати

Т
текстовий
течія
тигровий
тисовий
тім'яний
травестія
тризуб
тулуб

У

український
уподобання
урочистий
усередині

Ф

фартух
фаховий
феномен
фольга
форзац

Х

хаос (у міфології:
стихія)

хаос (безлад)

Ц

царина
цемент
центнер
цінник

Ч

чарівний
черговий
читання
чорнозем
чорнослив
чотирнадцять

Ш

шляхопровід
шовковий
шофер

Щ

щелепа
щипці
щодобовий

Я

ярмарковий

III. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTI ВСТУПНИКІВ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Відповідність за організацію та проведення вступного випробування з української мови та літератури покладено на відповідального секретаря Приймальної комісії і предметну екзаменаційну комісію.

Мета проведення вступного іспиту з української мови та літератури – виявити рівень інтелектуальних можливостей вступників з основних тем шкільного курсу української мови та літератури.

Під час проведення вступного іспиту забороняється використання електронних засобів інформації, підручників, навчальних посібників. У разі користування вступником під час вступного іспиту сторонніми джерелами інформації, він відсторонюється від участі в іспиті, про що складається акт.

Вступники, які не з'явилися на вступний іспит без поважних причин у зазначений розкладом час, до участі у конкурсі не допускаються.

Перескладання вступного іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Вступники, знання яких було оцінено балами, нижче середнього рівня (менше ніж 100 балів за 200-бальною шкалою) до другого вступного іспиту та участі у конкурсі не допускаються.

Апеляція вступника щодо екзаменаційної оцінки, отриманої на вступному іспиті, подається особисто у строки, визначені Правилами прийому на навчання до ПВНЗ «Кропивницький інститут державного та муніципального управління» у 2020 році.

Інструкції щодо виконання завдань вступного іспиту:

Вступне випробування з української мови і літератури містить 58 завдань. Результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей та якості власного висловлення.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання, – 104.

Правила виконання містяться на початку кожної форми завдань.

Екзаменаційна робота складається з трьох частин:

Частина 1 «Українська мова» містить 29 завдань різних форм.

Частина 2 «Українська література» містить 28 завдань різних форм.

Частина 3 «Власне висловлення» містить одне завдання відкритої форми.

Сума балів, нарахованих за правильно виконані вступником завдання, переводиться в оцінку за 200-бальною системою оцінювання досягнень вступників за спеціальною шкалою. Систему нарахування балів за правильно виконане завдання для оцінювання робіт вступників наведено в таблиці:

Форма / опис завдання	Схема нарахування балів
Завдання з вибором однієї правильної відповіді. Завдання складається з основи та чотирьох або п'яти варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт вибрав і позначив відповідь в аркуші відповідей	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано
Завдання на встановлення відповідності («логічні пари»). Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт дав відповідь, поєднавши цифри від 1 до 4 і букви від А до Д	0, 1, 2, 3 або 4 бали: 1 бал – за кожен правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за будь-яку «логічну пару», якщо зроблено більше однієї позначки в рядку; 0 балів за завдання, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари»), або відповіді на завдання не надано.
Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (№ 58). Завдання передбачає створення вступником власного висловлення на дискусійну тему	від 0 до 20 балів: Критерії оцінювання завдання наведено нижче.

Критерії оцінювання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (власного висловлення) з української мови

Зміст власного висловлення оцінюють за шістьма критеріями (1, 2, 3а, 3б, 4 та 5), як наведено в таблиці:

Критерій	Змістовий вияв і композиційне оформлення критерію	Бали
1. Теза	Учасник вправно формулює тезу	2
	Учасник не формулює тези вправно	1
	Учасник не формулює тези взагалі або формулює тезу	0
2. Аргументи	Учасник наводить принаймні два доречні й переконливі аргументи	2
	Учасник наводить принаймні один доречний	1

	аргумент. Аргументи дублюють один одного, у другому аргументі перефразовано зміст першого. Один з аргументів не є доречним стосовно сформульованої тези	
	Учасник не наводить жодного аргументу, або наведені аргументи не є доречними	0
3а. Приклад із літератури чи інших видів мистецтва	Один з аргументів підкріплено принаймні одним розгорнутим, добре поясненим прикладом з художньої літератури чи іншого виду мистецтва	2
	Немає мотивації наведення прикладу. Приклад не конкретизований через художній образ. У прикладі є фактичні помилки	1
	Прикладу з літератури чи інших видів мистецтва немає, або він не є доречним	0
3б. Приклад, що є випадком із життя або історичною подією	Учасник наводить принаймні один доречний приклад із власного життя або подію з історії чи суспільно-політичного життя, що є конкретною, локалізованою в часі та просторі	2
	Немає мотивації наведення такого прикладу; він не конкретизований; у ньому є фактичні помилки	1
	Прикладу з історії, суспільно-політичного чи власного життя немає, або він не є доречним	0
4. Логічність, послідовність	Висловлення демонструє зосередженість на запропонованій проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу)	2
	У роботі є порушення логічності, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки	1
	Логіки викладу, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки немає	0
5. Висновок	Висновок відповідає запропонованій темі й органічно пов'язаний із тезою, аргументами й прикладами	2
	Висновок лише частково відповідає тезі або лише частково пов'язаний з аргументами та прикладами	1
	Висновку немає; висновок не відповідає сформульованій у власному висловленні тезі; висновок не пов'язаний з аргументами та прикладами	0

Мовне оформлення власного висловлення оцінюють за двома критеріями (6а та 6б), як наведено в таблиці:

Критерій	Кількість помилок	Бали
6а.	0–1	4

Орфографія та пунктуація	2–6	3
	7–11	2
	12–16	1
	17 і більше	0
6б. Лексика, граматика та стилістика	0–1	4
	2–4	3
	5–7	2
	8–10	1
	11 і більше	0

Під час оцінювання орфографічної й пунктуаційної нормативності роботи **2 (дві) негрубі** помилки рахують як **1 (одну) грубу**.

До негрубих зараховують такі помилки:

- у написанні великої літери в складних власних назвах;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- у випадках нерозрізнення не/ні (не хто інший / ніхто інший ...);
- у випадках, коли замість одного розділового знака поставлено інший;
- у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їхньої послідовності.

Негрубу орфографічну й негрубу пунктуаційну помилки не додають і не зараховують як 1 (одну) грубу.

Систематичне порушення норм милозвучності (3 (три) і більше випадків порушення на одне з правил: у–в, і–й–та) рахують як 1 (одну) орфографічну помилку.

Роботу, що **не відповідає темі** власного висловлення, оцінюють у **0 балів**. Роботу **обсягом до 100 слів** оцінюють у **0 балів**.

Відповідність кількості набраних балів абітурієнтом оцінці за 200-бальною системою оцінювання навчальних досягнень наведено в таблиці:

Тестовий бал	Оцінка	Тестовий бал	Оцінка	Тестовий бал	Оцінка
23	100	51	145	79	175
24	102	52	146	80	176
25	104	53	147	81	177
26	105	54	148	82	178
27	107	55	150	83	179
28	109	56	151	84	180
29	111	57	152	85	181
30	112	58	153	86	182
31	114	59	155	87	183
32	116	60	156	88	184
33	118	61	157	89	185

34	119	62	158	90	186
35	121	63	159	91	187
36	123	64	160	92	188
37	124	65	161	93	189
38	126	66	162	94	190
39	127	67	163	95	191
40	129	68	164	96	192
41	131	69	165	97	193
42	132	70	166	98	194
43	134	71	167	99	195
44	135	72	168	100	196
45	136	73	169	101	197
46	138	74	170	102	198
47	139	75	171	103	199
48	141	76	172	104	200
49	142	77	173		
50	143	78	174		

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Біляєв О. М., Пентилюк М. І., Симоненкова Л. М., Симоненкова Т. П. Українська мова: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : ВД «Афон», 2004. 128 с.
2. Біляєв О. М., Пентилюк М. І., Симоненкова Л. М., Симоненкова Т. П. Українська мова: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : ВД «Афон», 2004. 128 с.
3. Біляєв О. М., Пентилюк М. І., Симоненкова Л. М., Симоненкова Т. П. Українська мова: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Освіта, 2002. 208 с.
4. Біляєв О. М., Симоненкова Л. М., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т. Українська мова: Підруч. для 10–11 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Освіта, 2004. 384 с.
5. Бондаренко Н. В., Ярмолюк А. В. Українська мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Освіта, 2005. 272 с.
6. Бондаренко Н. В., Ярмолюк А. В. Українська мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Освіта, 2006. 240 с.
7. Глазова О. П., Кузнецов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Педагогічна преса, 2005. 288 с.
8. Глазова О. П., Кузнецов Ю. В. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Педагогічна преса, 2006. 288 с.
9. Єрмоленко С. Я., Сичова В. Т. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. Київ : Грамота, 2005. 240 с.
10. Єрмоленко С. Я., Сичова В. Т. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. Київ : Грамота, 2006. 296 с.
12. Козачук Г. Українська мова для абітурієнтів. Київ : Вища шк., 2005.
13. Олійник О. Б. Українська мова: Підручник для 7 кл. середньої школи. Київ : Вікторія, 2003. 364 с.
13. Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 8 кл. серед. шк. Київ : Вікторія, 2004. 288 с.
14. Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 9 кл. середньої школи. Київ : Вікторія, 2003. 384 с.
15. Олійник О. Б. Українська мова: Підручн. для 10–11 кл. середньої школи. Київ : Вікторія, 2004. 448 с.
16. Пентилюк М. І., Гайдаєнко І. В., Ляшкевич А. І., Омельчук С. А. Рідна мова: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ : Освіта, 2006. 272 с.
17. Передрій Г. Р., Скуратівський Л. В., Шелехова Г. Т., Остаф Я. І. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. Київ : Освіта, 2003. 272 с.
18. Плющ М. Я., Грипас Н. Я. Українська мова. Довідник. Київ : Освіта, 2002. 228 с.
19. Стоян Л. М. Українська мова: Посібник з орфографії та пунктуації. Київ : Наук, думка, 2005.

20 Українська мова. Зовнішнє оцінювання: Навчальний посібник з підготовки до зовнішнього оцінювання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Київ : УЦОЯО, 2007. 526 с.

21. Український правопис. Київ : Наук, думка, 2003. 240 с.

22. Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. Київ : Освіта, 2002. 256 с.

23. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 7 кл. Київ : Арт-Освіта, 2004. 288 с.

24. Ющук І. П. Рідна мова: Підруч. для 8 кл. Київ : Арт-Освіта, 2004. 256 с.

25. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. Київ : Освіта, 2006. 254 с.